

efter Dumavalget, så får man det indtryk, at det er nationens første mål at hindre enhver udvidelse af NATO mod Øst. Venstre er enigt med udenrigsministeren, når han fremhæver, at et ønske om medlemskab af NATO hverken kan eller skal sidde overhørigt.

Processen må målbevidst føres videre.

Partnerskab for Fred er en nyttig form for samarbejde og et vigtigt skridt på vejen mod medlemskab. De baltiske lande må særligt fremhæves som vigtige emner for medlemskab af NATO, som det er fremhævet i den dagsorden, jeg refererer til. Det er så meget vigtigere, at dette siges, som at der i de tre baltiske lande må føles et stærkt behov for, at de også får deres sikkerhedspolitiske tomrum fyldt ud i samme takt som andre lande i regionen.

En hjælp i den retning ville det være, dersom der kunne findes veje til at få Kaliningrads relationer normaliseret i forhold til naboerne. Såvel militært som økonomisk-socialt ville en udvikling med færre soldater og bedre levevilkår give en bedre sikkerhed i området.

Jeg vil gerne spørge udenrigsministeren, om han ser nogle muligheder for at inddrage også OSCE's apparat i sådanne bestræbelser. Det er næppe et spørgsmål, der kan løses alene af naboerne, men kræver jo bl.a. også stormagternes aktive medvirken, og dér kunne OSCE vel være en organisation, som har den størrelse, som opfylder dette formål.

Nu da Danmark næste år overtager formandskabet i OSCE, vil det være nærliggende, at der tages fat på det problem, jeg her nævner. Det vedrører jo Baltikum og Polen direkte. De har begge betydning for hele regionen. Hvad kan ministeren sige om eventuelle overvejelser i den retning?

Jeg nævner Kaliningrad, fordi emnet i dag, NATO's udvidelse mod øst, påkalder opmærksomhed, idet nogle ansøgerlande jo har direkte grænse til Rusland, og derfor er Kaliningrad-problemet efter min opfattelse særlig aktuelt.

For at konkludere: Venstre finder hovedlinjen i regeringens besvarelse i dag tilfredsstillende. Vi understreger, at Rusland ikke har nogen vetoret over for en udvidelse af NATO, og at NATO er så vigtig som nogen sinde og fortjener al den støtte, Danmark kan yde.

Jeg kan oplyse, at Venstre agter at stemme imod den af Enhedslisten og SF foreslåede dagsorden.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Selvfølgelig har Rusland ikke nogen vetoret. Dette er ikke hjemlet i folkeretten, international lov osv. Det har Rusland intet med at gøre. Men nu har vi hørt så meget om det her med, at Rusland ikke har nogen vetoret – det er jo en banalitet at sige.

Det, som vi drøfter og må drøfte, er: Hvordan vil den største europæiske magt, Rusland med dets 150 millioner indbyggere, reagere på en udvidelse af NATO? Rusland har ingen vetoret, men der er jo ingen, der kan hindre Rusland i at reagere meget negativt ved at trække sig ud af alle forhandlinger og ved at slå ind på en – så snart man får sig økonomisk konsolideret – ny oprustningspolitik og en ny konfrontationspolitik. Det er jo det, det handler om, og ikke om, hvorvidt Rusland har vetoret eller ej, for selvfølgelig har Rusland ikke vetoret, ligesom Danmark ikke ville have vetoret, hvis Kina fandt på at slutte sig til en eller anden alliance. Naturligvis har de ikke vetoret, men det er de sandsynlige konsekvenser for Ruslands vedkommende, når det handler om Ruslands adfærd i tilfælde af udvidelsen. Det er det, vi må drøfte.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg synes, at hr. Gert Petersen har ret i at fremhæve en af grundsætningerne i sikkerhedspolitikken: at man altid må se det fra også de andre partnerses synspunkt. Det er ikke nok bare at sige, at Rusland ikke har vetoret.

Derfor skal det her, der sker i øjeblikket omkring den europæiske sikkerhedsarkitektur, jo ses som en proces, men det er en proces, hvor der er mange partnere, og hvor der er mange instrumenter. Derfor ville det være forkert, hvis denne debat alene handlede om det, der kaldes NATO's udvidelsesstrategi, for NATO's udvidelsesstrategi eksisterer ikke i et tomrum. Den eksisterer i en proces sammen med EU's regeringskonference, sammen med, hvad der sker i Europarådet, og hvad der er sket længe omkring menneskerettigheder, sammen med stabilitetspagten, Partnerskab for Fred, og ikke mindst sammen med OSCE og hele processen omkring OSCE.

Derfor kan man ikke snakke om NATO's udvidelse uden også at snakke om OSCE. Dette er simpelt hen fundamentalt for at forstå processen i Europa, og hvis man kun snakker om udvidelse af NATO og om vetoret og ikkeveto-